

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național
Director: Mioara VERGU-IORDACHE

Anul 33, nr. 1185, 9 iunie 2026, 8 pagini, 1 leu, www.opinianaționala.ro

Proiectul „**STEAME TEACHER FACILITATORS ACADEMY**” (Acronim: **STEAME-ACADEMY**) a ajuns la final!
Amănunte în pagina 4

- Participarea **Editurii Fundației „România de Mâine”** la „**Bookfest**” a fost un succes. Imaginile din **pagina 8** vă vor convinge. Revenim în următoarele numere ale revistei cu amănunte.

BUCUREȘTI, CRAIOVA, BRAȘOV, CONSTANȚA, CÂMPULUNG MUSCEL

Licență / Masterat

PREÎNSCRIERI ONLINE 2026

Feb - Iun

- Științe Economice
- Științe Juridice
- Științe Administrative
- Informatică
- Psihologie
- Pedagogie
- Medicină Veterinară
- Educație fizică și sport
- Kinetoterapie

PREÎNSCRIE-TE ONLINE până la data de 30 iunie 2026, confirmă-ți locul și NU MAI PLĂTEȘTI TAXA DE ADMITERE!

admitere.spiruharet.ro

ÎMPREUNĂ ÎNVĂȚĂM SĂ AVEM SUCCES!

Universitatea Spiru Haret organizează preînscriseri online pentru anul universitar 2026–2027!

2026 este un an special pentru Universitatea „Spiru Haret” – sărbătorește 35 de ani de excelență în educație, tradiție academică și formare a generații de profesioniști de succes.

De ce să alegeți Universitatea „Spiru Haret”?

- Rețea națională de centre universitare în București, Brașov, Craiova, Constanța și Câmpulung Muscel;
- Programe de studiu de #Licență și #Masterat adaptate cerințelor actuale ale pieței muncii;
- Cadre didactice cu experiență academică și practică profesională;
- Cea mai mare și modernă platformă de învățare, BlackBoard, dar și resurse digitale pentru studenți;
- Comunitate academică activă, cu proiecte, stagii și parteneriate educaționale valoroase.

Domenii de studiu: Științe Economice, Științe Juridice, Științe Administrative, Informatică, Psihologie, Pedagogia Învățământului primar și preșcolar, Medicină Veterinară, Educație Fizică și Sport, Kinetoterapie.

- 3 din 4 absolvenți lucrează în domeniul pentru care s-au pregătit.

Fă primul pas spre viitorul tău!

Întră pe admitere.spiruharet.ro, consultă oferta educațională și PREÎNSCRIE-TE ONLINE până la 30 iunie 2026.

Candidații care depun documentele de admitere și susțin admiterea până la data de 31 iulie 2026 sunt scutiți de achitarea taxei de înscriere.

Taxa de înscriere la concursul de admitere pentru studiile universitare de licență și masterat este de 70 de euro. Tot 70 de euro este taxa de înscriere la Colegiul Universitar „Spiru Haret”.

Împreună învățăm să avem succes!

Proiectul „Bursa LICEENII”

Cu ocazia împlinirii a **35 de ani de la înființare**, Universitatea Spiru Haret a lansat Proiectul **Bursa LICEENII**, o inițiativă educațională menită să susțină performanța, motivația și orientarea academică a elevilor din clasele a XII-a. Proiectul se înscrie în direcția de responsabilitate educațională a universității și consolidează legătura acesteia cu mediul preuniversitar.

Universitatea Spiru Haret, prin decizia agreată de Consiliul de Administrație al USH și aprobată de conf.univ.dr. Aurelian A. Bondrea, Rectorul USH, va oferi **15 burse integrale de studiu pentru anul universitar 2026 - 2027**, pentru **15 elevi din clasa a XII-a**, la următoarele programe de studii de Licență, Învățământ cu Frecvență (IF):

- **Facultatea de Educație Fizică și Sport:** • Educație fizică și sportivă (IF) – 3 burse • Kinetoterapie și motricitate specială (IF) – 3 burse. - **Facultatea de Științe Economice București:** • Contabilitate și informatică de gestiune (IF) – 3 burse • Management (IF) – 3 burse. - **Facultatea de Inginerie și Informatică:** Informatică (IF) – 3 burse.

București, Craiova, Câmpulung Muscel

PREÎNSCRIERI ONLINE 2026

Feb - Iun

Preinscrie-te online până la data de 30 iunie 2026, confirmă-ți locul și nu mai plătești taxa de admitere!

Asistent Medical Generalist
Detectiv Particular

colegiuluniversitar.spiruharet.ro

CONSTRUIM ÎMPREUNĂ CARIERA TAI

Consumatori de unică folosință

Mioara VERGU-IORDACHE

Societatea de consum ne-a invadat și n-am știut cum să ne protejăm, din curiozitate, din imitație, din lăcomie, din neatenție și din naivitatea de a crede că tot ce „a fost” este rău, nepotrivit, vetust. Încet, încet, tacit, chiar dacă nu recunosc, ați remarcat?!, diriguitorii vremelnici activează concepte vechi. De exemplu cei 3 R – Reducere Reutilizare, Reciclare. Cei mai în vârstă își amintesc de „alt” 3R – Recuperare, Recondiționare, Refolosire. Se recupera – și din obligație, e drept! – aproape tot: hârtie, aluminiu, sticle, borcane, textile..., toate se reintroduceau în procesul de producție. Mobila, aparatele electrocasnice, îmbrăcămintea, încălțăminte se recondiționau și se transmiteau din generație în generație. Erau la mare căutare meșteșugarii! Pungile erau din hârtie. Sacoșele erau din pânză sau ață și se utilizau până deveneau „materie primă”. Comodul plastic nu devenise sufocant, în pungi, sacose, ambalaje, haine, încălțăminte, jucării, mobilier, chiar mâncare..., încă nu ne permiteam să aruncăm, nu totul era de unică folosință! Evident, altele erau motivele. Eram mai săraci și, în consecință, mai economi, mai zgârciți cu resursele, nu ne permiteam să risipim, să aruncăm.

„Un popor care votează corupți, impostori, hoți și trădători nu este victimă, este complice - George Orwell. (...) dar noi, votanții, ne merităm compasiunea pentru greșelile pe care le tot repetăm din legislatură în legislatură?”

Cred că a trecut suficient timp și am avut destule experiențe nefericite pentru ca să mai merităm compasiune! Și totuși, presimt că nimic nu se va schimba! Vom continua să apreciem cine spune și nu ce se spune, vom judeca forma și nu fondul.

Până când nu vom deveni un popor educat, până nu ne vom respecta Învățătorii, nu vom ieși din această mocirlă. Trebuie să învățăm să trăim în prezent și să privim spre viitor, măcar. Să nu mai căutăm în zodii și în stele omul providențial! Acesta există. Este în fiecare dintre noi, dacă vom învăța să refuzăm minciuna, ignoranța, tupeul, zeflemeaua.. Dacă vom învăța, vom munci, vom iubi, ne vom distra cu simplitate, cu seninătate, cu entuziasm.

Acum câteva zile, Eurostat a dat publicității datele privind rata părăsirii timpurii a educației și formării din ultimii ani. România se află pe un tragic prim loc la procentul tinerilor de 18-24 de ani care au terminat cel mult clasa VIII-a. Vă amintiți și datele privind analfabetismul funcțional, dar cele rezultate la testele PISA, dar...?! Ați remarcat vreo neliniște în rândul aleșilor? Vă uitați în jurul nostru, pe aproape întreaga scară socială? Cred că da și cred că observăm cu toții că, între felurile de inteligență, suntem din ce în ce mai „subțiri” la inteligența emoțională, cea care ne deosebește, în principal, de alte viețuitoare. Acceptăm, fără să crâcnim, „unica folosință”, acceptăm să fim tratați – așa cum nu merităm! – ca niște treceri, materiale și consumatori de unică folosință... Doar atât. Pentru că acceptăm.

2nd GENERAL MEETING of the SAFEGAME MEAT COST ACTION

9 JUNE 12:00
until
10 JUNE 1:30 PM

SPIRU HARET UNIVERSITY
Str. Ion Ghica 13,
Bucharest, Romania

SafeGameMeat – COST Action

În perioada 9–10 iunie 2026, Facultatea de Medicină Veterinară a Universității „Spiru Haret” reunește la București specialiști din întreaga lume în cadrul proiectului european „SafeGameMeat – COST Action”. „Ghica House” găzduiește cercetători, medici veterinari și experți implicați în dezvoltarea unor soluții și standarde menite să contribuie la siguranța alimentară și la protejarea sănătății publice. Experiența, inovația și dialogul științific se întâlnesc pentru a construi noi perspective asupra provocărilor actuale din domeniul sănătății animalelor și al siguranței alimentelor.

Pentru Facultatea de Medicină Veterinară a Universității „Spiru Haret”, organizarea unei astfel de reuniuni reprezintă o oportunitate de a susține colaborarea internațională, schimbul de cunoștințe și cercetarea aplicată în domenii esențiale pentru medicina veterinară modernă.

GIRONA 2026 – Profesorul autentic și starea de bine în educația viitorului. Reflecții asupra unei conferințe internaționale dedicate calității educației

Într-o perioadă în care sistemele educaționale din întreaga lume sunt supuse unor transformări fără precedent, problematica profesorului contemporan devine una dintre cele mai importante teme ale dezbaterii publice și academice. Digitalizarea accelerată, dezvoltarea inteligenței artificiale, schimbările sociale și culturale, precum și nevoia de adaptare permanentă la cerințele unei societăți aflate într-o continuă transformare impun redefinirea rolului profesorului și a misiunii școlii.

Pornind de la aceste realități, în perioada 30–31 mai 2026, orașul Girona din Spania a găzduit Conferința Internațională dedicată profesorului autentic, stării de bine în educație și dezvoltării competențelor necesare sistemelor educaționale moderne. Evenimentul a fost organizat în cadrul proiectului internațional „Profesionalización de las carreras docentes y sanitaria a través de prácticas educativas innovadoras e investigación aplicada en la sociedad contemporánea”, parteneriat realizat prin colaborarea dintre Unión Internacional de Consultores Educativos de España (UICE), EdX Global, Colegiul Universitar „Spiru Haret” București, Institutul de Cercetări, Politici și Evaluare în Educație – APDP, Centrul de Cercetări „Nikola Tesla”, Alianța Consultanților Educaționali Inovatori, National Teachers Association Georgia și Global Future Foundation Bangladesh, cu sprijinul Asociación Catalana de Maestros de Educación Primaria, Caselor Corpului Didactic din Neamț și Sibiu.

Evenimentul a reunit 58 de participanți în sală și 72 online, proveniți din România, Spania, Croația, Portugalia, Tunisia, Republica Moldova, Grecia, India, Bangladesh și Georgia, demonstrând încă o dată că educația reprezintă un limbaj universal capabil să unească profesioniști din culturi și sisteme educaționale diferite în jurul unor valori comune.

Conferința s-a desfășurat în format hibrid, combinând sesiunea internațională de comunicări științifice online cu două workshop-uri aplicative organizate la Girona. Această formulă a permis participarea unui număr mare de specialiști și a facilitat schimbul de experiență între profesori, cercetători, formatori, experți în educație și studenți de la specializarea *Pedagogia Învățământului Primar și Preșcolar* de la Facultatea de Psihologie și Științele Educației.

Educația de astăzi – între provocări și oportunități

În deschiderea oficială a conferinței, conf. univ. dr. Daiana Dumbrăvescu (Facultatea de Psihologie și Științele Educației București, USH) a propus participanților o reflecție asupra conceptului de calitate în educație. Comunicarea intitulată „Educația astăzi” a evidențiat faptul că școala contemporană nu mai poate fi evaluată exclusiv prin prisma rezultatelor academice și a performanțelor măsurabile. Educația de calitate presupune formarea unor persoane capabile să gândească critic, să colaboreze, să comunice eficient și să participe activ la viața comunității. A fost subliniat faptul că succesul unei instituții școlare nu trebuie măsurat doar prin note și examene, ci și prin capacitatea acestora de a contribui la dezvoltarea armonioasă a elevilor. Într-o societate aflată într-o continuă transformare, educația trebuie să răspundă simultan exigențelor academice și nevoilor socio-emoționale ale copiilor și tinerilor. Tema calității educației a constituit firul roșu al întregii conferințe și a fost reluată constant în intervențiile participanților.

Competențele profesorului modern

Prof. dr. Vasile Flueraș a abordat problematica competențelor profesionale necesare profesorului secolului XXI, evidențind faptul că dezvoltarea tehnologică și transformările pieței muncii impun o reconsiderare a profilului profesional al cadrului didactic. Profesorul modern nu mai este doar un furnizor de informații. El trebuie să devină facilitator al învățării, mentor, ghid și model de dezvoltare personală pentru elevi. În acest sens, competențele digitale, relaționale, interculturale și pedagogice dobândesc o importanță tot mai mare.

Participanții au remarcat că profesorii sunt astăzi chemați să gestioneze contexte educaționale extrem de diverse și să răspundă unor provocări complexe, de la integrarea

tehnologiei în procesul didactic până la gestionarea diferențelor culturale și sociale din sala de clasă.

Sisteme moderne de învățământ și perspective europene

O dimensiune internațională a dezbaterilor a fost oferită de prof. Željka Jovanorac din Croația, care a prezentat exemple de reforme și bune practici implementate în diferite sisteme educaționale europene. Intervenția sa a evidențiat faptul că școlile performante sunt cele care reușesc să combine tradiția cu inovația și să ofere profesorilor libertatea de a adapta strategiile didactice la nevoile reale ale elevilor. Exemplele prezentate au demonstrat că flexibilitatea curriculară, învățarea activă și colaborarea dintre școală și comunitate reprezintă factori esențiali pentru succesul educațional.

Starea de bine a profesorului – tema centrală a conferinței

Unul dintre cele mai apreciate momente ale evenimentului a fost comunicarea dedicată stării de bine a profesorului, susținută de prof. Alemanața Toader. Pornind de la cercetări recente și de la experiența practică a cadrelor didactice, prezentarea a evidențiat faptul că bunăstarea profesorului influențează direct climatul educațional și rezultatele elevilor. S-a discutat despre stresul profesional, despre fenomenul burnout, despre presiunea generată de schimbările permanente ale sistemelor educaționale și despre nevoia de sprijin instituțional.

Participanții au concluzionat că investiția în profesor reprezintă una dintre cele mai eficiente investiții în educație. Un profesor motivat, echilibrat și valorizat profesional are capacitatea de a crea contexte de învățare autentice și de a influența pozitiv dezvoltarea elevilor.

Calitatea educației – o perspectivă globală

Tema calității educației a fost aprofundată de prof. trainer Nada Chabir Mrabet din Tunisia. Comunicarea sa a adus în atenție dimensiunea globală a educației și necesitatea formării unor cetățeni responsabili, capabili să colaboreze și să contribuie la dezvoltarea comunităților lor. A evidențiat faptul că accesul la educație nu este suficient pentru a garanta succesul social. Este necesar ca experiențele de învățare oferite elevilor să fie autentice, relevante și conectate la realitățile vieții contemporane.

Profesorul autentic – între profesionalism și vocație

Momentul central al conferinței a fost reprezentat de comunicarea „Dascălul autentic”, susținută de conf. univ. dr. Sebastian Chirimbu. Pornind de la ideea că tehnologia și inteligența artificială modifică profund modul în care oamenii accesează informația, prezentarea a evidențiat faptul că autenticitatea devine una dintre cele mai importante resurse ale profesiei didactice. Profesorul autentic nu este definit exclusiv prin competențele sale profesionale, ci și prin capacitatea de a inspira, de a construi relații bazate pe încredere și de a reprezenta un model de integritate și responsabilitate. S-a subliniat faptul că elevii au nevoie nu doar de informații, ci și de repere morale, de exemple de conduită și de persoane care să îi încurajeze în procesul dezvoltării personale. Autenticitatea pedagogică a fost prezentată ca o combinație între competență profesională, empatie, reflecție și asumarea valorilor educaționale.

Educația timpurie – fundamentul dezvoltării armonioase a copilului

O contribuție importantă în cadrul conferinței a fost adusă de lect. univ. dr. Ileana Ionescu, care a abordat problematica educației timpurii și rolul acesteia în formarea viitorului adult. Comunicarea a evidențiat faptul că primii ani de viață reprezintă perioada cu cel mai mare impact asupra dezvoltării cognitive, emoționale și sociale a individului. Într-o societate în care accentul este adesea plasat pe performanțele academice și pe rezultatele evaluărilor standardizate, specialistul a atras atenția asupra necesității de a privi copilul în mod holistic. Dezvoltarea intelectuală nu poate fi separată de dezvoltarea emoțională, socială și morală. Copiii au nevoie de contexte educaționale sigure, stimulative și adaptate particularităților lor de vârstă.

Participanții au subliniat faptul că educatorul și învățătorul reprezintă primele modele educaționale întâlnite de copil în afara familiei. De aceea, autenticitatea și starea de bine a cadrului didactic influențează profund experiențele timpurii de învățare.

În cadrul dezbaterilor s-a evidențiat și importanța jocului ca principal instrument pedagogic în educația timpurie. Jocul contribuie la dezvoltarea limbajului, a creativității, a competențelor sociale și a capacității de rezolvare a problemelor. Mai mult decât atât, prin intermediul jocului, copilul învață să colaboreze, să respecte reguli și să își gestioneze emoțiile.

Creativitatea – competență esențială pentru profesorul viitorului

Tema creativității în educație a fost abordată de prof. Voica Tache, care a prezentat numeroase exemple de practici didactice inovatoare și strategii menite să stimuleze participarea activă a elevilor. S-a evidențiat faptul că educația contemporană nu poate fi construită exclusiv pe reproducerea informațiilor. Societatea actuală are nevoie de persoane capabile să gândească original, să găsească soluții noi și să se adapteze rapid la contexte în continuă schimbare. Creativitatea nu trebuie înțeleasă doar ca o abilitate artistică. Ea reprezintă o competență transversală care influențează toate domeniile activității umane. Profesorul creativ reușește să transforme lecția într-o experiență de învățare semnificativă și să creeze contexte care stimulează curiozitatea și implicarea elevilor. Participanții au discutat despre metodele interactive, învățarea prin proiecte, învățarea colaborativă și utilizarea tehnologiilor digitale pentru dezvoltarea creativității. S-a concluzionat că profesorul viitorului trebuie să fie nu doar un bun specialist, ci și un designer al experiențelor de învățare.

Profesorul implicat – factor determinant al succesului educațional

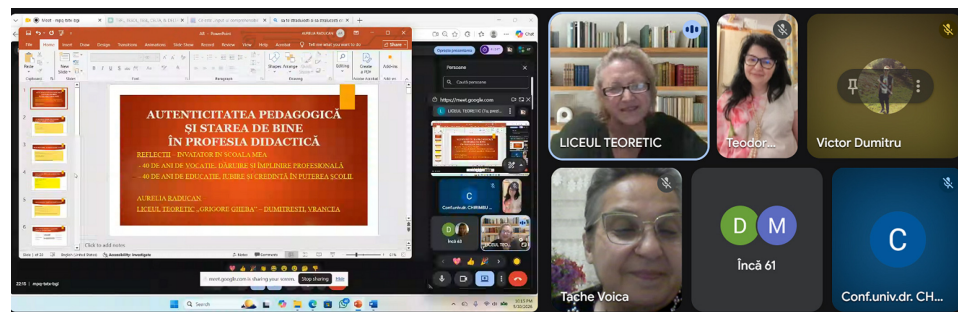
Un alt moment apreciat al conferinței a fost comunicarea susținută de prof. Victor Gabriel Dumitru, dedicată conceptului de profesor implicat.

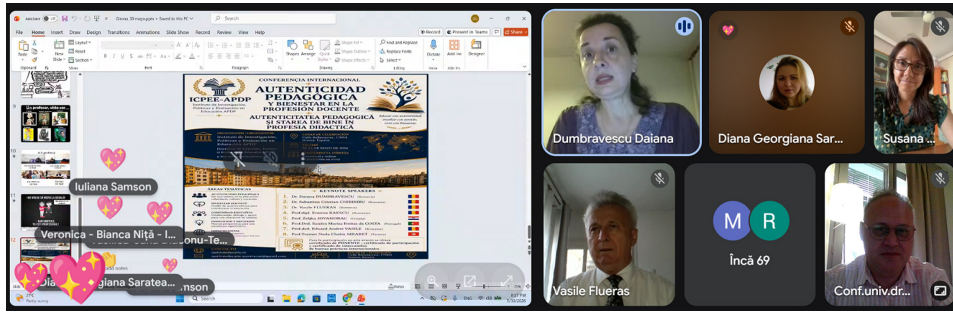
În cadrul prezentării s-a evidențiat faptul că succesul școlar nu este determinat exclusiv de resursele materiale sau de programele educaționale. Factorul uman rămâne esențial, iar nivelul de implicare al profesorului influențează semnificativ motivația și performanța elevilor.

Profesorul implicat este cel care depășește limitele obligațiilor administrative și investește energie în dezvoltarea fiecărui elev. El observă potențialul individual, oferă sprijin diferențiat și creează oportunități pentru afirmarea tuturor copiilor. Participanții, printre care și d-na conf. univ. dr. Lăcrămioara Hurloiu (directorul Colegiului Universitar „Spiru Haret”) au remarcat faptul că implicarea profesională este strâns legată de satisfacția profesională și de sentimentul de apartenență la comunitatea școlară. Profesorii care se simt respectați și valorizați manifestă niveluri mai ridicate de angajament și responsabilitate.

Educația în medii defavorizate – provocări și oportunități

O perspectivă profund umană asupra educației a fost oferită de prof. director Aurelia Răducan, care a analizat experiențele profesorilor care își desfășoară activitatea în comunități vulnerabile și medii defavorizate. Prezentarea a evidențiat faptul că, în multe situații, profesorul reprezintă principalul factor de sprijin și dezvoltare pentru copii proveniți din medii marcate de dificultăți economice și sociale. În astfel de contexte, rolul cadrului didactic depășește dimensiunea strict academică. Profesorul devine mentor, consilier și uneori chiar factor de echilibru pentru întreaga comunitate. S-a discutat despre importanța incluziunii educaționale, despre necesitatea adaptării strategiilor didactice și despre responsabilitatea școlii de a oferi șanse reale tuturor copiilor, indiferent de mediul din care provin. Mesajul central al intervenției a fost acela că educația poate deveni un instrument autentic al schimbării sociale atunci când este construită pe respect, solidaritate și încredere în potențialul fiecărui elev.

Educația verde și responsabilitatea pentru viitor

O dimensiune deosebit de actuală a conferinței a fost reprezentată de comunicarea susținută de prof. dipl. Ermina Răescu, dedicată educației pentru dezvoltare durabilă și experiențelor educaționale din India și România. În ultimii ani, preocuparea pentru protecția mediului și pentru dezvoltarea durabilă a devenit una dintre prioritățile sistemelor educaționale moderne. Problemele generate de schimbările climatice, poluare și consumul excesiv de resurse solicită intervenții educaționale consistente. Școala are responsabilitatea de a forma cetățeni capabili să adopte comportamente responsabile față de mediu și comunitate. Educația verde nu trebuie privită ca o disciplină separată, ci ca o dimensiune transversală care poate fi integrată în toate activitățile educaționale.

Exemplele prezentate din India și România au evidențiat eficiența proiectelor dedicate reciclării, economisirii resurselor, grădinilor școlare și activităților comunitare orientate spre protecția mediului. Participanții au concluzionat că educația pentru dezvoltare durabilă reprezintă o investiție în viitor și o condiție esențială pentru construirea unei societăți responsabile.

Identitatea profesiei didactice

În încheierea Conferinței Internaționale desfășurate la Girona, conf. univ. dr. Sebastian Chirimbu (Facultatea de Psihologie și Științele Educației USH) a propus participanților o reflecție profundă asupra identității profesiei didactice, pornind de la experiența acumulată în cei 29 de ani dedicați educației, în calitate de învățător, profesor, formator, director de școală și cadru didactic universitar. În intervenția sa, acesta a subliniat faptul că, dincolo de reforme, programe școlare, tehnologii moderne și inteligență artificială, esența educației rămâne omul. Profesorul autentic nu este definit exclusiv prin diplome, funcții sau performanțe academice, ci prin capacitatea de a influența pozitiv viețile elevilor săi. Un dascăl autentic este acela care educă prin propriul exemplu, care inspiră încredere, cultivă respectul și transmite valori ce rămân vii mult timp după ce lecția s-a încheiat. Pornind de la experiențele întâlnite de-a lungul carierei sale, conf. univ. dr. Sebastian Chirimbu a evidențiat faptul că autenticitatea pedagogică înseamnă coerență între ceea ce profesorul spune și ceea ce face, între valorile pe care le promovează și comportamentul pe care îl manifestă în relația cu elevii, colegii și comunitatea. Profesorul autentic nu caută perfecțiunea, ci dezvoltarea continuă, nu impune prin autoritate, ci convinge prin competență, echilibru și exemplu personal. Totodată, a fost subliniată ideea că elevii uită uneori informațiile predate, însă nu uită niciodată modul în care un profesor i-a făcut să se simtă. De aceea, empatia, răbdarea, respectul, disponibilitatea de a asculta și preocuparea sinceră pentru dezvoltarea fiecărui copil reprezintă elemente definitorii ale autenticității în profesia didactică. În contextul transformărilor accelerate generate de tehnologie și inteligența artificială, vorbitorul a evidențiat faptul că rolul profesorului nu se diminuează, ci devine și mai important. Dacă tehnologia poate oferi informații, doar profesorul autentic poate oferi sens, orientare, încredere și sprijin emoțional. Educația viitorului are nevoie de profesioniști competenți, dar mai ales de oameni capabili să construiască relații autentice și să formeze caractere. Mesajul final adresat participanților a fost unul de încredere și responsabilitate: indiferent de țara din care provin, de disciplina pe care o predau sau de nivelul educațional la care activează, profesorii au puterea de a schimba destine și de a contribui la construirea unei societăți mai bune. Prin profesionalism, colaborare internațională și fidelitate față de valorile educației, dascălii rămân principalii arhitecți ai viitorului.

Conferința de la Girona s-a încheiat într-o atmosferă de apreciere reciprocă și optimism, participanții reafirmând convingerea că educația de calitate începe cu profesori competenți, implicați și autentici. Astfel, mesajul central al evenimentului a fost sintetizat într-o idee simplă, dar profundă: „Un profesor poate preda o lecție, însă un dascăl autentic formează oameni și inspiră generații.”

Workshop-urile internaționale de la Girona – valori pentru educația de calitate

Cea de-a doua zi a conferinței a fost dedicată activităților practice și schimbului de bune practici în cadrul workshop-ului organizat în Centrul Didactic UICE, tema principală, „Dezvoltarea valorilor fundamentale pentru o educație de calitate în sistemele de învățământ contemporane” / „Promoviendo los valores fundamentales para una educación de calidad en los sistemas educativos contemporáneos”, generând dezbateri deosebit de interesante între participanți. Responsabilitatea, respectul, solidaritatea, echitatea, toleranța și integritatea au fost identificate ca valori esențiale care trebuie promovate în școală. Cei 58 de participanți au lucrat în echipe internaționale și au analizat modalități concrete prin care aceste valori pot fi integrate în activitățile curriculare și extracurriculare. Experiențele prezentate au demonstrat că, indiferent de specificul cultural al fiecărei țări, valorile fundamentale ale educației rămân universale. Respectul pentru demnitatea umană, cooperarea și responsabilitatea socială reprezintă repere comune pentru toate sistemele educaționale moderne. Workshop-ul a oferit participanților oportunitatea de a împărtăși experiențe profesionale, de a construi parteneriate și de a identifica noi direcții de colaborare internațională.

Competențe pentru excelență și echitate

Ultima secțiune a evenimentului a fost dedicată unei dezbateri privind relația dintre excelență și echitate în educație: cum poate fi promovată performanța fără a genera excluziune și inegalitate? Concluzia generală a fost că excelența și echitatea nu reprezintă obiective contradictorii. Dimpotrivă, o educație de calitate trebuie să ofere fiecărui elev oportunitatea de a-și valorifica potențialul. În acest sens, profesorul are responsabilitatea de a adapta strategiile didactice, de a personaliza învățarea și de a crea contexte educaționale accesibile tuturor. Discuțiile au evidențiat importanța competențelor pedagogice, digitale, interculturale și relaționale în construirea unei școli capabile să răspundă nevoilor diversificate ale elevilor. Cadrele didactice participante la conferință au avut oportunitatea de a lua parte și la întâlnirea civică și educațională intitulată „Por la Defensa de la Educación Pública y el Respeto al Profesorado”, organizată cu sprijinul reprezentanților comunității educaționale din Cataluna. Activitatea a evidențiat importanța protejării valorilor fundamentale ale educației publice și necesitatea consolidării statutului social și profesional al profesorului în societatea contemporană. În cadrul întâlnirii au fost analizate provocările cu care se confruntă sistemele educaționale moderne, precum creșterea presiunii administrative asupra cadrelor didactice, schimbările rapide generate de tehnologie și nevoia de recunoaștere a rolului esențial pe care profesorii îl au în formarea noilor generații. Participanții au subliniat faptul că o educație de calitate nu poate exista fără profesori respectați, motivați și susținuți în activitatea lor profesională.

Așa cum au observat cei trei reprezentanți ai Universității „Spiru Haret” (conf.univ.dr. Daiana Dumbrăvescu, conf.univ.dr. Lăcrămioara Hurloiu și conf.univ.dr. Sebastian Chirimbu), evenimentul a constituit totodată o oportunitate de dialog și solidaritate între cadre didactice provenite din diferite țări, reafirmând convingerea că apărarea educației publice și promovarea respectului față de profesia didactică reprezintă responsabilități comune ale întregii societăți.

Prin participarea la această întâlnire, profesorii și viitoarele cadre didactice (viitori absolvenți ai promoției 2026 de la specializarea „Pedagogia Învățământului Primar și Preșcolar”) și-au exprimat sprijinul pentru construirea unui sistem educațional bazat pe echitate, incluziune, profesionalism și respect reciproc, valori esențiale pentru dezvoltarea unei societăți democratice și responsabile.

Girona 2026 – un spațiu al dialogului și cooperării internaționale

Dincolo de valoarea științifică a comunicărilor prezentate, conferința a demonstrat încă o dată importanța dialogului internațional în educație. Participanții au avut oportunitatea de a descoperi perspective diferite asupra unor probleme comune și de a identifica soluții inovatoare pentru provocările actuale ale școlii. Atmosfera de colaborare, deschidere și respect reciproc a confirmat faptul că educația reprezintă un domeniu în care cooperarea internațională poate genera beneficii semnificative pentru toate comunitățile implicate. Evenimentul a contribuit la consolidarea unei rețele internaționale de profesioniști preocupați de promovarea unei educații de calitate, centrate pe elev și orientate spre dezvoltarea integrală a personalității umane.

Conf.univ.dr. Sebastian CHIRIMBU
Facultatea de Psihologie și Științele Educației

Colegiul Terțiar Nonuniversitar „Spiru Haret” Câmpulung

Cerc Pedagogic în domeniul „Sănătate și Asistență Pedagogică”

În cadrul Colegiului Terțiar Nonuniversitar „Spiru Haret” Câmpulung, s-a desfășurat, în data de 29 mai 2026, Cercul Pedagogic, domeniul „Sănătate și Asistență Pedagogică”, la care au participat școlile sanitare din județul Argeș, un eveniment dedicat schimbului de experiență, bunelor practici și inovației în educația sanitară.

Școlile participante: Școala Postliceală Sanitară „Christiana”, Pitești, Școala Postliceală Sanitară „Christiana”, Mioveni, Școala Sanitară Postliceală „Carol Davila”, Pitești, Școala Postliceală „FEG Education”, Curtea de Argeș, Școala Postliceală „FEG”, Pitești, Școala Postliceală „Henri Coandă”, Curtea de Argeș, Liceul Teoretic „Ion Cantacuzino”, Pitești, Școala Sanitară Postliceală „Prof. dr. Nanu I. Muscel”, Câmpulung, Colegiul Ecologic „Prof. univ. dr. Alexandru Ionescu”, Pitești, Colegiul Terțiar Nonuniversitar – Centrul Universitar Pitești, Colegiul Terțiar Nonuniversitar „Spiru Haret” Câmpulung.

Au fost prezentate teme de actualitate și exemple concrete de aplicare a metodelor moderne de predare: • „Sisteme de management al învățării – medii facilitatoare pentru învățarea eficientă și interactivă. Exemplificare: Platforma eLearning Blackboard”, susținută de lect.univ. dr. Daliana Tascovici, conf.univ. dr. Cristina Năftănăilă și conf.univ. dr. Laurenția Avram; • „Rolul și intervențiile asistentului medical în turburarea depresivă”, autor prof. Antonia Eana, evidențiind importanța empatiei, comunicării și sprijinului acordat pacienților; • „Edemul pulmonar – simptomatologie și intervenții”, scenetă didactică realizată de prof. Gabriel Eana, care a demonstrat valoarea învățării prin simulare și a dezvoltării competențelor necesare intervenției în situații de urgență. În plus, versurile acestei scenete sunt create de colegul nostru căruia îi mulțumim și îl felicităm pentru reușita acestui moment, pus în scenă împreună cu elevii Colegiului nostru.

Evenimentul a reprezentat o oportunitate valoroasă de dialog profesional, colaborare și împărtășire a experiențelor educaționale, confirmând preocuparea continuă a cadrelor didactice pentru creșterea calității actului educațional și adaptarea acestuia la nevoile actuale ale elevilor și societății.

Mulțumim tuturor participanților pentru implicare, profesionalism și contribuția adusă la succesul acestei întâlniri!

Conf.univ. dr. Cristina NĂFTĂNĂILĂ

Facultatea de Științe Economice Câmpulung

Festivitatea de absolvire – „Ultimul Clopoțel” promoția 2026

Facultatea de Științe Economice Câmpulung organizează pe 19 iunie 2026, ora 14,00, în Clubul studențesc, festivitatea de absolvire „Ultimul Clopoțel”, dedicată noii generații de absolvenți.

Evenimentul marchează finalul unei etape importante din viața academică și începutul unui nou capitol profesional.

Sunt invitați să participe: studenții și masteranzii facultății, elevii Colegiului Terțiar Nonuniversitar „Spiru Haret” Câmpulung.

„Ultimul clopoțel” nu este un final, ci începutul unui nou drum! sunteți așteptați să celebrați performanța, perseverența și emoția unui moment cu adevărat special!

PROIECTUL

„STEAME TEACHER FACILITATORS ACADEMY”

1 iunie 2023 – 31 mai 2026

PROJECT COORDINATOR

PROJECT PARTNERS

Proiectul „STEAME TEACHER FACILITATORS ACADEMY” (Acronim: STEAME-ACADEMY, număr de referință: 101102619) a ajuns la final. Coordonat de Universitatea Comisiei Naționale pentru Educație din Cracovia, proiectul a fost implementat de un consorțiu format din 14 membri din 8 țări: Belgia, Bulgaria, Cipru, Grecia, Polonia, Portugalia, România și Spania. Activitățile proiectului s-au desfășurat în perioada 1 iunie 2023 – 31 mai 2026.

În calitate de membru al consorțiului, Universitatea „Spiru Haret” a participat la toate activitățile prevăzute în cererea de finanțare: WP1: *Management de proiect* (Lider: PUK, Co-lideri: EACG); WP2: *Cadrul de competențe al facilitatorilor STEAME pentru studenți și profesori în activitate* (Lider: UBarcelona, Co-lideri: IDEA & DOUKAS); WP3: *Module/ateliere de învățare pentru facilitatorii STEAME* (Lider: Ivan Apostolov, Co-lideri: IDEA & UPlovdiv & CPI); WP4: *Observatorul internațional de partajare pentru facilitatorii STEAME* (Lider: CYMS, Co-lideri: Universitatea „Spiru Haret” & EUROGEO & Ivan Apostolov); WP5: *Dezvoltarea comunității de practică/programului de mentorat și certificarea a facilitatorilor STEAME* (Lider: EACG, Co-lideri: UAlgarve & UBarcelona); WP6: *Recomandări de politici – Federația Europeană a Academiiilor de Facilitatori STEAME – Plan de exploatare și guvernare* (Lider: EUROGEO, Co-lideri: CYMS și DOUKAS); WP7: *Asigurarea și evaluarea calității* (Lider: UAegean, Co-lideri: EACG și IPP); WP8: *Impact și diseminare* (Lider: IPP, Co-lideri: PUK și CYMS).

De asemenea, Universitatea „Spiru Haret” a organizat întâlnirea de la București din 15.01.2025. Alte întâlniri cu prezență fizică au fost organizate la Cracovia, Porto, Atena și Paphos.

De-a lungul proiectului au fost organizate opt întâlniri online și 14 webinare, câte unul pentru fiecare modul al cadrului de competențe/

Ca urmare a elaborării a opt planuri de învățare și creativitate, modulului M8 și susținerii a două ateliere aferente M8 la Atena și Paphos, două cadre didactice afiliate Facultății de Inginerie și Informatică a Universității „Spiru Haret” și Academiei STEAME, conf. univ. dr. Rodica Ioan și prof. univ. dr. Grigore Albeanu, au redactat o lucrare cu

titlul „STEAME Learning with Entrepreneurial Mindset: Implementation in Hybrid Environments”, pentru a fi publicată în volum (ISSN: 2308-4367) și prezentată la Congresul DigitalWorld 2026 (secțiunea eLmL - The Eighteenth International Conference on Mobile, Hybrid, and On-line Learning). Câteva imagini urmează.

THE STEAME EVOLUTION

The “E” as a Catalyst

STEAME adds **Entrepreneurship** to the STEAM framework, transforming creative school projects into purposeful innovations.

Creativity with Value: Turning ideas into economic or social assets.

Mindset Shift: Moving from consumer to producer.

Purposeful Link: E-component acts as a connecting bridge.

LEARNING & CREATIVITY PLANS

5 Design Principles

Transdisciplinary: Shared language across S-T-E-A-M-E.

The 4D Process: Discover, Define, Develop, Deliver.

Multimodal: Pitching ideas to “investors.”

Reflection Points: Communicating failures and pivots.

Target Audience: Real-world stakeholder engagement.

*Textul lucrării de mai sus, cu acces gratuit, este disponibil pe platforma THINKMIND: https://www.thinkmind.org/articles/elml_2026_1_40_50021.pdf

Consortiul Proiectului „STEAME Teacher Academy” a realizat mai multe documente care vor fi puse la dispoziția cititorilor „Opinie Națională” în numerele următoare. Pentru moment vom trece în revistă recomandările consorțiului pentru Academii STEAME care vizează sprijinirea transformării sistemelor educaționale și care au fost trimise guvernelor țărilor membre EU. Aceste recomandări oferă un cadru cuprinzător și orientat spre viitor pentru a ghida dezvoltarea, implementarea și sustenabilitatea Academii STEAME, poziționându-le ca factori cheie ai inovării, incluziunii și excelenței educaționale.

Structurate în jurul a opt domenii prioritare principale, recomandările se concentrează pe:

- Reforma curriculară și pedagogică prin învățare interdisciplinară și bazată pe proiecte
- Formarea, certificarea și dezvoltarea profesională continuă a profesorilor
- Guvernare, alinierea politicilor și finanțare durabilă
- Transformarea digitală și inovarea în educație
- Investiții în infrastructură și resurse
- Implicarea și motivarea elevilor
- Echitate, incluziune și accesibilitate

- Colaborarea cu partenerii din industrie și educație.

Prin plasarea profesorilor în centrul schimbării și promovarea unei abordări holistice, bazate pe competențe, recomandările își propun să sprijine sistemele educaționale să devină incluzive, orientate spre viitor și mai receptive la provocările societale.

1. Reforma curriculară și pedagogică

Sistemul de educație trebuie să treacă printr-o reformă structurală pentru a asigura că învățarea bazată pe proiecte și multidisciplinară (PBL) devine un pilon fundamental al învățământului primar, secundar și superior. Cursanții ar trebui să colaboreze în ceea ce privește provocările societale și științifice de tranziție, dezvoltând competențe esențiale ale secolului XXI, precum gândirea critică și creativă, colaborarea, reziliența și alfabetizarea digitală. Guvernele trebuie să investească în medii de învățare care stimulează inovarea: amenajări flexibile ale sălilor de clasă, infrastructuri de colaborare digitală, spații de creație și platforme de învățare hibridă.

Sistemele moderne de educație necesită evaluare bazată pe competențe prin portofolii digitale, evaluare colegială și autoevaluare și rubrici care evaluează creativitatea, colaborarea și rezolvarea problemelor. Curriculumul național ar trebui aliniat cu recomandările UE pentru a se asigura că educația STEAME este integrată la nivel structural.

2. Formarea și certificarea cadrelor didactice

Profesorii sunt piatra de temelie a tranziției STEAME. Prin urmare, factorii de decizie trebuie să îmbunătățească mobilitatea profesorilor și schimburile internaționale, permițând educatorilor accesul la cele mai bune practici europene. Sub umbrela Cadrului European pentru

Acreditarea Cadrelor Didactice STEAME, ar trebui stabilit un sistem de certificare paneuropean pentru recunoașterea competențelor în proiectarea lecțiilor interdisciplinare, pedagogia incluzivă și tehnologia educațională (EdTech).

Micro-acreditările ar trebui încorporate în cadrele naționale de calificări și integrate în sisteme digitale precum Europass și LinkedIn Learning. Programele de formare a profesorilor trebuie restructurate în jurul PBL, integrării tehnologiei (AI, AR/VR), incluziunii și proiectelor model (capstone). Mai mult, dezvoltarea profesională continuă ar trebui să devină un angajament de politici, susținut prin module gratuite de perfecționare, resurse educaționale deschise, academii de vară, scheme de mentorat și comunități profesionale de practică.

3. Arhitectura politicilor și guvernarea

Un cadru de finanțare sustenabil este esențial pentru implementarea cu succes a educației STEAME. Investițiile trebuie să vizeze infrastructura, dezvoltarea profesorilor, cercetarea și conștientizarea publică. Progresul ar trebui monitorizat folosind indicatori măsurabili: rezultatele învățării elevilor, dezvoltarea profesională a profesorilor, inovarea curriculară și angajabilitatea absolvenților. Pentru a asigura coerența, statele membre sunt încurajate să stabilească consilii naționale STEAME, permițând colaborarea structurată între guvern, educație, industrie și societatea civilă.

Cadrul general ar trebui susținut de un sistem de micro-acreditare la nivel UE, asigurând recunoașterea transfrontalieră atât a expertizei pedagogice, cât și a celei tehnologice.

4. Transformarea digitală și inovarea

Digitalizarea educației STEAME necesită o politică strategică EdTech. Ministerele trebuie să asigure acces echitabil la sisteme de management al învățării, instrumente de management al proiectelor, software de programare și robotică, precum și sisteme de design 3D prin soluții open-source sau licențiate public.

Inteligența artificială (IA) ar trebui să devină o componentă integrală a ecosistemului educațional – sprijinind învățarea personalizată, feedbackul automatizat și analiza predictivă. Profesorii trebuie să-și dezvolte competențele de alfabetizare IA, inclusiv conștientizarea aspectelor etice precum confidențialitatea, transparența și prejudecățile algoritmice. Un ecosistem digital european STEAME este vital, cuprinzând depozite partajate, sisteme de calificări interoperabile și un Observator UE pentru Inovarea Educațională.

5. Infrastructură și resurse

Fiecare instituție de învățământ ar trebui să aibă acces la infrastructură de ultimă generație, inclusiv spații de creație, laboratoare de robotică, instrumente de prototipare și tehnologii sustenabile. Investițiile ar trebui finanțate prin

fonduri structurale UE și cofinanțare națională, acordând atenție și la costurile de întreținere, incluzivitate și formare profesională.

Ar trebui stabilit un depozit european de Resurse Educaționale Deschise (RED), unde educatorii pot contribui și primi recunoaștere prin micro-credite. În plus, hub-urile regionale STEAME ar trebui să funcționeze ca motoare de inovare și colaborare între școli, instituții de cercetare și industrie. Planificarea infrastructurii trebuie să fie sustenabilă și orientată spre viitor, cu accent pe eficiență energetică, practici circulare și parteneriate public-private.

6. Participarea și motivarea elevilor

Politicile ar trebui să promoveze accesul timpuriu la învățarea STEAME prin școli de vară, laboratoare de descoperire și kituri interactive. Elevilor trebuie să li se încurajeze autonomia și simțul răspunderii prin trasee modulare de învățare, opțiuni de proiecte și portofolii digitale. Orientarea în carieră și educația antreprenorială ar trebui încorporate în curriculum, cu măsuri direcționate pentru grupurile subreprezentate și egalitatea de gen. Gamificarea și insignele digitale pot spori motivația și participarea. Guvernele trebuie să asigure că vocile elevilor sunt incluse sistematic în luarea deciziilor prin consilii școlare și structuri participative.

7. Echitate și incluziune

Educația STEAME trebuie să fie accesibilă și incluzivă, indiferent de mediul socioeconomic sau geografic. Măsurile de politică ar trebui să includă investiții direcționate către infrastructura digitală rurală, laboratoare mobile și oportunități de învățare hibridă. Egalitatea de gen și diversitatea trebuie promovate activ prin mentorat, modele de urmat, cluburi de fete și pedagogie receptivă cultural. Pentru elevii cu dizabilități, tehnologiile asistive și Designul Universal pentru Învățare sunt esențiale. Guvernele trebuie să ofere politici și finanțare incluzive și să includă coordonatori SEN (pentru elevii cu nevoi speciale) și formate flexibile de evaluare.

8. Parteneriate cu industria și comunitățile

Viziunea trebuie să facă legătura între educație și piața muncii. Școlile și companiile ar trebui să co-proiecteze provocări bazate pe proiecte care abordează nevoi sociale sau tehnologice reale. Parteneriatele public-privat ar trebui să devină motorul inovării – întreprinderile nu doar cofinanțând infrastructura, ci și contribuind cu expertiză prin stagii, practică (jobshadowing) și co-predare. Mai mult, festivalurile STEAME, hackathoanele și concursurile de inovare socială pot consolida implicarea tinerilor și crește conștientizarea publică a tranziției STEAME.

Prof.univ.dr. Grigore ALBEANU

Program: „Programul Educație și Ocupare”
Obiectiv de politică: O Europă mai socială
Prioritate: P7.Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic
Obiectiv specific: ESO4.5 Îmbunătățirea calității, a caracterului incluziv, a eficacității și a relevanței sistemelor de educație și formare pentru piața muncii, inclusiv prin validarea învățării non-formale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie,

inclusiv de competențe de antreprenoriat și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a sistemelor de ucenicie

Fond: Fondul Social European+

Operațiune: Promovarea dezvoltării programelor de studii terțiare de înaltă calitate, flexibile și corelate cu cerințele pieței muncii

Titlul proiectului: „Viitor Oltenia-Competențele VIITORului pentru studenți din Sud-Vest OLTENIA”

Cod proiect: 312549

Contract de finanțare: G2024-86160/27.11.2024

ANUNȚ CONCURS DE ESEURI

„STUDENȚI PENTRU VIITOR: EXCELENȚA ÎN EDUCAȚIE ȘI PRACTICA PROFESIONALĂ”

Perioada desfășurării concursului: iulie 2026

Locul: Platforma online BlackBoard Academic Suite
Proiect: Viitor Oltenia – Competențele VIITORului pentru studenți din Sud-Vest OLTENIA

Grup țintă: Studenți și masteranzi ai Facultății de Științe Juridice, Economice și Administrative, Universitatea „Spiru Haret” Craiova

Despre concurs

Concursul „Studenți pentru Viitor: ExceLENȚa în educație și Practica profesională” își propune să recunoască și să premieze performanțele academice și abilitățile practice dezvoltate de studenți în cadrul stagiilor de practică desfășurate la instituții și agenți economici.

Premii acordate

- 36 Premii I – 2.465,40 lei
- 36 Premii II – 1.972,32 lei
- 38 Premii III – 1.479,24 lei

Ce presupune participarea

Studenții vor redacta un eseu original conform Ghidului de redactare, ce va fi evaluat pe baza unei

grile care include: **originalitate**; **respectarea cerințelor de tehnoredactare a eseurilor**.

Eseurile vor fi încărcate online pe platforma *BlackBoard Academic Suite*, semnate și însoțite de Declarația de originalitate.

Calendar concurs

- Depunerea eseurilor: 1 – 13 iulie 2026
- Evaluarea eseurilor: 14 – 21 iulie 2026
- Afișarea rezultatelor: 22 iulie 2026
- Contestații: 23 – 24 iulie 2026
- Rezultate finale: 28 iulie 2026
- Festivitatea de premiere: Septembrie 2026 (în cadrul Conferinței proiectului).

Înscriere

Link-ul pentru încărcarea eseurilor:

- site-ul Facultății de Științe Juridice, Economice și Administrative
- pagina proiectului *Viitor Oltenia*

Informații suplimentare pot fi obținute la: 0753122079, lect. univ. dr. Paul Robert Titulescu, coordonator practică.

viitoroltenia@spiruharet.ro sau la sediul Facultății din str. Vasile Conta nr.4 Craiova.

Website: <https://mfe.gov.ro/peo-21-27/> www.viitoroltenia.spiruharet.ro

Implică-te, fii creativ, fii premiat! Viitorul începe cu tine!

Universitatea „Spiru Haret” – Facultatea de Științe Juridice, Economice și Administrative, Craiova

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Educație și Ocupare 2021–2027

POATE VĂ INTERESEAZĂ

EUROSTUDENT

România participă, prin Ministerul Educației și Cercetării, la studiul internațional EUROSTUDENT, desfășurat în colaborare cu 28 de state europene. Acest studiu are ca scop analiza condițiilor de studiu și de viață ale studenților, contribuind la îmbunătățirea sistemului de învățământ superior.

Cercetarea se adresează tuturor studenților din ciclurile de licență și master, din universitățile publice și private din România.

Participarea se realizează prin completarea unui chestionar online, pe care îl veți primi prin e-mail (transmis automat prin platforma RMUR, cu respectarea anonimatului).

Perioada de desfășurare: aprilie – iunie 2026

Studiul este coordonat la nivel național de UEFISCDI, în parteneriat cu instituții de cercetare în educație.

Studiul internațional **EUROSTUDENT 2026** (a opta ediție - EUROSTUDENT VIII) este o cercetare majoră la nivel european care analizează condițiile sociale, economice și de viață ale studenților din învățământul superior

Cercetarea urmărește colectarea și analizarea de date privind condițiile de viață și de studiu ale studenților din Europa, cu scopul de a obține indicatori comparabili la nivel european.

Studiul EUROSTUDENT este coordonat de un consorțiu internațional, a cărui expertiză este utilizată în implementarea cercetărilor de la nivel național și în stabilirea de indicatori comparabili la nivel european și internațional.

Studiul EUROSTUDENT se concentrează pe următoarele obiective:

- consolidarea capacității instituționale, cu scopul de a stabili structuri naționale de monitorizare a dimensiunii sociale a învățământului superior
- realizarea unei cercetări comparative (pentru țările participante) privind dimensiunea socială a învățământului superior european
- oferirea de suport pentru țările participante, atât în realizarea cercetărilor de la nivel național, cât și în utilizarea rezultatelor comparative de la nivel internațional

EUROSTUDENT își propune să colaboreze cu grupurile de cercetători și cu factorii de decizie de la nivel național, cu scopul de a promova schimbul de cunoștințe și bune practici între țările participante.

Metodologiile și instrumentele utilizate în proiect se bazează pe cele dezvoltate în cadrul etapei anterioare a studiului, EUROSTUDENT VIII. Pentru mai multe informații, vizitați: <http://www.eurostudent.eu/>.

(<https://eurostudent.uefiscdi.ro/despre-eurostudent/>)

Spațiu, plasmă și securitate informatică: conferința unde fizica a devenit SF... real

În perioada 22–23 mai 2026, Facultatea de Fizică din cadrul Universității din București a organizat Conferința Anuală Științifică, un eveniment de tradiție, dar și de referință pentru comunitatea academică și de cercetare din România. Manifestarea a reunit specialiști, cercetători, cadre didactice și doctoranzi din domenii interdisciplinare precum biofizică și fizică medicală, fizica atomică și nucleară, protecția mediului, materiale avansate, surse regenerabile de energie, fizică teoretică și computațională, matematică aplicată, optică, plasmă, laseri și polimeri.

În cadrul conferinței, un interes deosebit au prezentat cele trei lucrări susținute de lect. univ. dr. Valentina Mărăscu de la Facultatea de Inginerie și Informatică din cadrul Universității „Spiru Haret” (USH), cercetător științific gradul III în cadrul Institutului Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Fizica Laserilor, Plasmei și Radiației (INFLPR), Măgurele. Lucrările au fost elaborate împreună cu un colectiv multidisciplinar format din specialiști în fizica plasmei, securitate cibernetică, informatică și tehnologii spațiale.

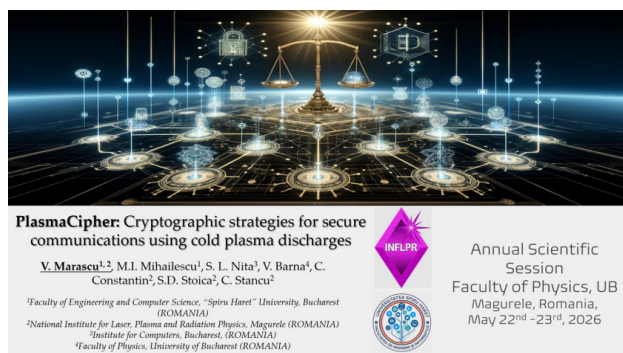
• **AstroShield: Inteligență IoT securizată pentru habitate spațiale autonome**

Lucrarea intitulată „*AstroShield: Secure IoT Intelligence for Self-Sustaining Space Habitats*” a abordat una dintre cele mai actuale și strategice teme ale prezentului: securitatea infrastructurilor IoT în misiunile spațiale. Lucrarea analizează ecosistemul Internet of Space Things (IoST), în care sateliți, CubeSats, senzori inteligenți și stații terestre sunt interconectate pentru a susține comunicațiile și operațiunile spațiale. Cercetarea evidențiază riscurile majore asociate acestor tehnologii, și anume interceptarea datelor, atacurile asupra firmware-ului, compromiterea sistemelor critice, bruiatul semnalelor sau vulnerabilitățile generate de radiațiile cosmice. Autorii propun o arhitectură de tip Zero Trust, bazată pe criptografie avansată, secure boot, control riguros al accesului și sisteme autonome de detecție a intruziunilor. În plus, lucrarea integrează concepte de ethical hacking și testare ofensivă pentru identificarea vulnerabilităților înainte ca acestea să fie exploatare.

Importanța acestui subiect este majoră în contextul actual, în care explorarea spațială cunoaște o dezvoltare accelerată prin proiecte susținute de NASA, ESA și companii private precum SpaceX. Odată cu extinderea comunicațiilor satelitare și a rețelelor IoT în spațiu, securitatea cibernetică devine un element critic pentru protejarea infrastructurilor strategice, a datelor științifice și a viitoarelor habitate autonome.

• **QuantumLab Nexus: Ecosisteme de date ciber-reziliente pentru știința experimentală a viitorului**

Lucrarea intitulată „*QuantumLab Nexus: Cyber-resilient Data Ecosystems for Future Experimental Science*” a avut

în centru cercetarea în domeniul plasmei reci, al fuziunii nucleare și al protecției datelor experimentale. Prezentarea a evidențiat rolul plasmei ca „*a patra stare a materiei*” și importanța proiectelor internaționale de fuziune nucleară, precum ITER, în dezvoltarea unor surse aproape inepuizabile de energie curată. Lucrarea a analizat metode moderne de caracterizare experimentală și a abordat totodată trecerea spre domeniul de quantum computing.

Un accent important a fost pus pe materialele utilizate în reactoarele de fuziune, precum tungstenul și titanul, și pe necesitatea protejării volumelor uriașe de date generate în laboratoarele moderne. Autorii au propus soluții bazate pe criptografie AES-256, control al accesului prin politici RBAC și ABAC, autentificare multi-factor și standarde internaționale de securitate cibernetică. Lucrarea subliniază o realitate esențială a cercetării contemporane: marile descoperiri științifice nu mai depind exclusiv de experimente, ci și de capacitatea de a proteja integritatea și autenticitatea datelor. Într-o perioadă în care infrastructurile de cercetare sunt tot mai digitalizate și conectate global, securitatea cibernetică devine parte integrantă a progresului științific.

• **PlasmaCipher: Strategii criptografice bazate pe plasmă rece pentru comunicații securizate**

În lucrarea „*PlasmaCipher: Cryptographic Strategies for Secure Communications Using Cold Plasma Discharges*”, autorii au propus o abordare inovatoare aflată la intersecția dintre fizica plasmei și criptografia modernă. Cercetarea prezintă un model experimental prin care parametrii măsurăți în plasmă de heliu, hidrogen și deuteriu sunt utilizați pentru generarea cheilor criptografice destinate algoritmului AES și RSA. Folosind limbajul Python și tehnici bazate pe SHA-256, autorii au demonstrat că fenomenele fizice din plasmă pot genera surse de entropie cu un grad foarte ridicat de aleatoriu. Modelul dezvoltat asigură confidențialitatea, integritatea și disponibilitatea

informațiilor transmise, consolidând principiile fundamentale ale securității informației. Prin utilizarea fluctuațiilor fizice reale drept sursă pentru generarea cheilor criptografice, sistemul reduce semnificativ riscul atacurilor predictive și al compromiterii mecanismelor tradiționale de criptare. Importanța acestei cercetări este deosebită în contextul apariției tehnologiilor cuantice și al nevoii globale de dezvoltare a unor metode de criptografie rezistente la atacurile viitorului. Integrarea fizicii experimentale în dezvoltarea sistemelor de securitate digitală reprezintă o direcție emergentă cu potențial strategic pentru comunicațiile militare, infrastructurile critice, tehnologiile spațiale și protecția datelor sensibile.

Participarea și contribuția echipei coordonate de lect. univ. dr. Valentina Mărăscu demonstrează capacitatea cercetării românești de a aborda teme aflate în centrul transformărilor tehnologice globale: securitatea cibernetică, comunicațiile spațiale, fuziunea nucleară, inteligența artificială și criptografia post-cuantică.

Conferința Anuală Științifică organizată de Facultatea de Fizică a Universității din București a demonstrat că cercetarea românească are capacitatea de a răspunde provocărilor majore ale erei digitale și tehnologice. Prin astfel de inițiative, România își consolidează prezența în domeniile de vârf ale cercetării internaționale și contribuie activ la dezvoltarea tehnologiilor care vor modela societatea viitorului.

Cele trei lucrări prezentate de echipa coordonată de lect. univ. dr. Valentina Mărăscu au evidențiat nu doar excelența academică și interdisciplinaritatea cercetării moderne, ci și faptul că domeniile precum fizica plasmei, securitatea cibernetică, comunicațiile spațiale și criptografia avansată devin esențiale pentru viitorul societății. Într-o lume în care infrastructurile digitale, explorarea spațială și protecția datelor au devenit priorități strategice globale, astfel de cercetări oferă soluții concrete pentru dezvoltarea unor tehnologii mai sigure, mai sustenabile și mai reziliente. Participarea activă a cercetătorilor români la aceste direcții de avangardă confirmă rolul important al mediului academic și al institutelor de cercetare din România în construcția ecosistemului tehnologic al viitorului.

Evenimentul organizat la Universitatea din București a reprezentat nu doar o platformă de prezentare a rezultatelor științifice, ci și un semnal puternic privind necesitatea colaborării dintre fizică, informatică, inginerie și securitate cibernetică pentru dezvoltarea tehnologiilor care vor defini următoarele decenii.

Conf. univ. dr. Marius Iulian MIHĂILESCU

VITRALII

VITRALII

Confesiune

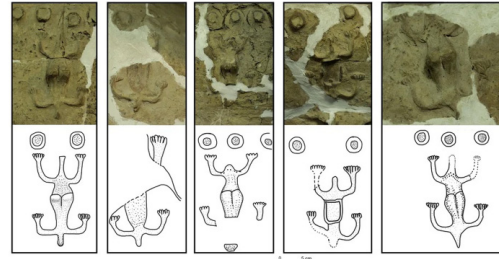
În rezerva cu două paturi mirosea a dezinfectant, a ceai de mușețel uitat pe noptieră și a sfârșit. Nu era o scenă spectaculoasă de film. Mai degrabă una domestică, lentă, aproape religioasă, ca un oaspete neașteptat care intră pe ușă și se așază, sfios, în tăcere, pe marginea patului. Femeia era internată pentru câteva investigații banale. Cealaltă – femeia din patul de lângă geam – nu mai avea nevoie de investigații. Avea mâinile subțiri și privirea ciudat de luminoasă a oamenilor care nu mai privesc decât înapoi. Doctorii îi vorbeau cu o tandrețe instituțională, evitând termenii tehnici sau verdictele. Timp de trei zile, cele două n-au schimbat decât banalități: „E frig. Vine ploaia. Ceaiul de la automat nu are un gust prea bun. Ce tare bâzâie aparatele astea.” A patra noapte a venit, ca din senin, întrebarea: „Dumneata crezi în păcat?” Astfel de lucruri sunt întotdeauna rostite pe întuneric. Nu ai cum să le spui pe lumină. Femeia internată pentru investigații banale nu s-a grăbit să răspundă. În primul rând, pentru că nu se așteptase la asta. Până la urmă, a fost nevoită să-și spună părerea: „Da, sunt sigură că toți credem, indiferent dacă îl comitem sau nu.” „Perfect”, i-a răspuns cealaltă, „atunci, te rog să mă ascuți, trebuie, nu durează mult.” A rugat-o să vină mai aproape, și-a aranjat cu grijă perfuzia, de parcă urma să povestească ceva foarte practic. Rețeta unei ciorbe. O adresă. Cum se scot petele de cafea. „Acum treizeci de ani mi-am omorât bărbatul.” Vocea nu era deloc rece. Vorbise cu un calm celest, nu ca un criminal. Scosese acele cuvinte ca un om obosit să țină în el o durere copleșitoare. Bărbatul lucra la serviciul de dezinsecție al unei primării. Acolo avea acces la toate otrăvurile imaginabile. Beza enorm. O bătea până când vecinii dădeau radioul mai tare ca să nu audă. Își umilea copiii cu cruzimea unui satrap. Într-o noapte încercase să intre în camera fetei lor. „Avea treisprezece ani”, a șoptit femeia, „treisprezece. Un copil nevionovat. Atunci m-am hotărât. I-am pus otrava în băutură. Puțin câte puțin, cât să pară un accident. Colegii îl vedeau tot timpul umblând beat, și-ar fi imaginat că s-a otrăvit accidental.” Nimeni n-a cercetat prea mult. Un bețiv care lucra zilnic cu substanțe toxice, mort în propria bucătărie: era mai degrabă statistică, decât crimă. „Și copiii, ce s-a ales de ei?” „I-am crescut singură, sunt bine cu toții. Fata e profesoară. Băiatul cel mare e inginer, iar cel mic e mecanic în Italia. Niciunul dintre ei nu pune strop de băutură în gură.”

O vreme, au tăcut amândouă. Apoi, s-a auzit ca o sentință: „Dar tot l-am ucis.” Aparatul de oxigen puflăia ritmic ca o locomotivă obosită. „Toată viața am crezut că am făcut ceea ce era necesar. Înțelegi? Nu bine. Necessar. Acum însă... , parcă aud un glas care mă întreabă cine mi-a dat dreptul să iau o viață. Avea lacrimi în ochi, dar nu plângea. Era măcinată de o durere uscată.

„Până acum, n-am spus nimănui. Nu pot să plec cu povara asta.” Cealaltă femeie începu să simtă compasiune, rușine, dar și teamă. Frica de povara pe care cea din patul de alături o aruncase pe umerii ei. Când cineva îți mărturisește că a comis o crimă, fie și una de demult, una ale cărei motive aproape că le-ai înțeles, nu primești doar informația. Primești o parte din întunericul acela. Devii depozitarul lui. Păcatul mărturisit cu voce tare se șterge? Dacă, totuși, conștiințele umane funcționează pe principiul vaselor comunicante? Dacă liniștea eternă a uneia se plătește prin neliniștea alteia? „Mă ierți?” „Nu am puterea asta, dar cred că îți vei găsi iertarea.” Păcatele monstruoase sunt consecința situațiilor monstruoase. În după-amiaza acelei zile a intrat un preot în salon. S-a așezat lângă patul femeii și a prins-o de mână, fără teamă. Cel care ascultă o confesiune nu ia păcatul asupra lui. Dacă ar fi așa, viața ar fi de netrăit. Judecătorii ar deveni criminali doar pentru că au auzit ceva din gura criminalului. Medicii ar muri de toate bolile pacienților. Istoricii ar purta vina tuturor războaielor pe care le studiază. Și totuși, ceva rămâne. Nu vina, urmările ei. Ca mirosul de fum pe hainele celui care a trecut prin incendiu ca să scoată pe cineva afară.

Dragoș CIOCĂZAN

Vas cucutenian unicat decorat cu cinci statuete duble în relief a fost descoperit în comuna Trușești

Mormânt Dromichete Bulgaria
– fetele ce susțin mormântul

În comuna Trușești, județul Botoșani, a fost găsit un vas unicat pentru *Cultura Cucuteni*, cu cinci statuete duble în relief (vasul cu cariatide „duble”). Este vorba despre un vas de mari dimensiuni, încadrabil în categoria pythos (vase de provizii), descoperit inițial în stare fragmentară și ulterior restaurat, care dezvăluie detalii despre estetica și tehnicile ceramice ale vechilor meșteșugari.

Conform Muzeului Județean Botoșani, instituția care are în colecțiile sale, vasul prezintă o formă bitronconică, cu diametrul maxim situat pe umăr, iar gura este rotunjită și conică. Decorul vasului a fost modelat într-un strat de lut neted aplicat pe suprafața exterioară a vasului nou creat. O bandă formată din 22 de aplici alveolate este dispusă sub marginea vasului, cu posibilitatea existenței și a altora care au dispărut de-a lungul timpului. Pe corpul vasului se mai găsesc și mai multe mânere perforate, plasate la niveluri diferite, utilizate probabil pentru transport. Sub banda de alveole sunt vizibile cinci reprezentări antropomorfe în basoreliev, cu posibilitatea existenței și a altora, având în vedere spațiul disponibil între figurine. Aceste statuete duble au zona mediană a corpului comună, inclusiv șoldurile și fesele, dar prezintă două capete și două seturi de brațe. Capul și gâtul sunt stilizate, iar brațele sunt arcuite și orientate în sus (în orantie), detaliind realist degetele și palmele deschise. Două dintre figurine au doar jumătatea superioară a corpului împodobită, posibil reprezentând vestimentația ce acoperă pieptul (creată cu mici înțepături). Statuetele sunt redată din spate, evidențiindu-se fesele.

Surse: historia.ro, newsmoldova.ro; botosaneanul.ro; stiinta-pentru-toti.blogspot.com; ziaruloval.ro; monitorulneamt.ro; viataneamteana.info

Vasul a fost descoperit de M. Petrescu-Dîmbovița în timpul unor săpături arheologice, fără a avea informații detaliate despre contextul său inițial în monografia așezării.

Descoperitorul a interpretat aceste statuete ca fiind într-o poziție asociată cu procrearea (Petrescu-Dîmbovița et alii 1999, p. 426). Vasul este confecționat din lut de bună calitate, amestecat cu nisip, cioburi măcinate și paie, rezultând o pastă semifină, poroasă și cu o textură aspră. Suprafața vasului, cu excepția unei benzi late sub margine, este acoperită cu un strat de lut bine lustruit. În urma unui incendiu care a afectat clădirea în care se afla depozitat, vasul a suferit un proces puternic de ardere secundară, modificându-i culorile de la gri și negru la tonuri gălbui și roșiatic și deformându-i extrem fragmentele ceramice. Partea superioară a gurii vasului a fost afectată în mod deosebit.

Dualitatea statuetelor de pe vas cercetat ne poate conduce cu gândul la o lume duală, a existenței celor două tărâmurii, cu două feluri de ființe. Mai poate fi vorba de un dublu energetic al fiecărui om.

În mormântul principelui get Dromochete din Bulgaria zece fecioare – cariatide (fete-crin) țin ridicat tumulul mortuar spre a fi deschis „buzunarul” unde se odihnește viteazul get. Templul cariatidelor din Atena-Grecia ne mai dă o lecție: femeia este cea care susține creația și doar prin ea putem merge mai departe ca specie și societate și civilizație. Dacă ea nu își asumă rolul de femeie, ci va încerca să devină bărbat, societatea se va afla în pragul extincției la un moment dat...

George V. GRIGORE

Invitații în lumea artelor plastice

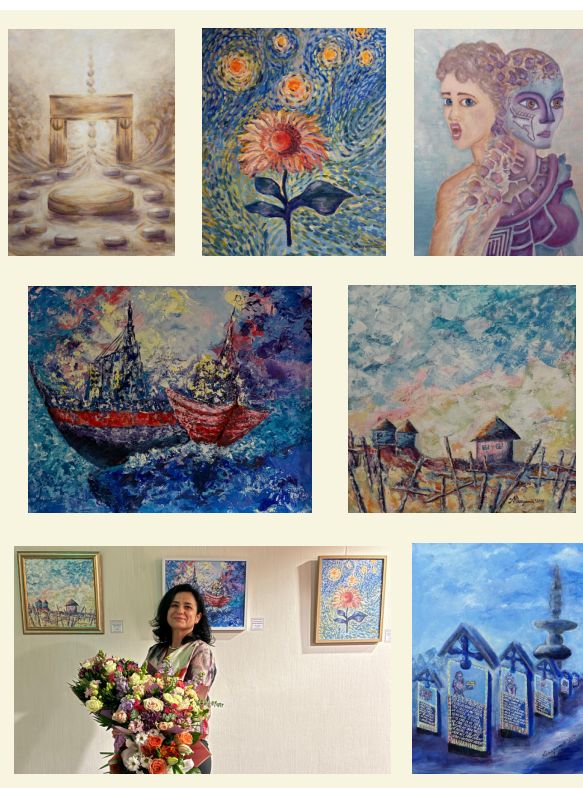
Adriana DRAGOMIR
participă la Bienala
Internațională de Artă
de la Chianciano

Vreau să aduc în centrul atenției un subiect cu adevărat sărbătoresc. Distinsa doamnă Adriana DRAGOMIR, un pictor de valoare, participă la Bienala Internațională de Artă de la Chianciano, Toscana, Italia, un eveniment pentru arta mondială, care adună în fiecare ediție crema artei mondiale. Adriana Constanța Dragomir, cum a apărut în viața ta această extraordinară oportunitate?

– Mi-am dorit să particip la Bienala Internațională de Artă de la Chianciano. Cred că atunci când ești pregătit cu adevărat pentru ceva, universul îți deschide drumul. Particip cu două tablouri: „Disconnected”, acrilic pe pânză, și „A Path or a Calling”, ulei pe pânză. Sunt lucrări care trăiesc la granița dintre realitate și vis, dintre lumea materială și cea eterică. Una dintre ele poartă în ea ceva profund românesc, acea filozofie unică pe care o avem noi față de viață, față de ce rămâne după noi și ce trăiește înainte de noi. Un secret pe care sufletul românesc îl știe de mult. Este o bucurie imensă că arta mea și arta românească ajung în Italia, în inima Toscanei. Este o confirmare că poveștile pe care le pictez depășesc granițele și ating suflete dincolo de țara mea.

– Ce se întâmplă când tabloul tău spune mai mult decât ai pictat?

– Chiar astăzi, un apropiat a văzut două dintre tablouri și mi-a oferit unul dintre cele mai frumoase momente ale mele ca artistă. Primul tablou, „De la Sărut la Înfinir”, a fost pictat ca urmare a unui vis al meu. Când l-a văzut,

apropiatul meu a spus spontan: „Waaaw... parcă este pictat după un vis.” Nu știa că l-am pictat ca urmare a unui vis. Al doilea tablou este o comandă pentru o persoană dragă și mie și lui. Înfațișează una dintre cele mai iconice și puternice femei din istoria lumii, Marilyn Monroe, cea care a făcut furori în întreaga lume. Și totuși când l-a văzut, el a spus

că parcă o vede pe Ioana, o cunoștință comună. Deși fizic nu seamănă deloc, el a simțit exact ceea ce fusese doar în gândul meu când am pictat acel tablou. Nimeni nu îi spusese nimic. Acesta este cel mai pur și mai sfânt privilegiu al artistului, să știi că tabloul tău a ajuns la sufletul pentru care s-a născut și că acolo, în viața celui om, a aprins ceva. O lumină, o bucurie sau o inspirație. Sau puterea de a răzbi. Un tablou nu stă doar pe un perete, el trăiește în camera aceea, respiră alături de tine, îți schimbă energia spațiului în care ești și fără să îți dai seama începe să îți coloreze și viața. Că prezența lui pe un perete, într-o cameră, într-o viață, face acea viață mai bună, mai frumoasă, mai plină de curaj și de lumină. Acesta este darul pe care arta îl face în tăcere, pur și simplu luminează.

– Care sunt planurile tale pentru 2026 și anii care urmează?

– Să mă redescopăr în permanență și să evoluez cu fiecare zi care trece, atât în pictură cât și pe toate planurile vieții mele. Cred că evoluția nu se oprește niciodată și că fiecare zi îți oferă o nouă ocazie să devii mai bun, mai autentic, mai aproape de esența ta.

– Un mesaj pentru cei care îți admiră tablourile, în galerii și pe internet?

– Urmați-vă visele și pasiunile! Faceți tot ceea ce faceți, în întreaga zi, în întreaga viață, cu pasiune și cât mai bine posibil. Faceți artă din tot ce faceți, indiferent de domeniul în care activați. Descoperiți pasiunile celor apropiați, ale celor cu care interacționați și motivați-i să și le urmeze. Lumea devine mai frumoasă când fiecare dintre noi trăiește autentic.

Urăm pictoriței precum și familiei sale multă sănătate, bucurii adevărate și participări cu mare succes, pe care îl merită deplin, la viitoarele manifestări expoziționale.

Aristotel BUNESCU

<https://agentiadepresaculturalasportiva.wordpress.com>

Organizația centrală a tratatului – CENTO (II)

Motto: „Se poate mai rău? Se poate!”
- refren al melodiei „Murphy” (1992), de Alexandru Andrieș

(Urmare din numărul 1184)

Florin MACIU

Războiul rece

1 Uniunea Sovietică

Nikita Hrușcirov, secretar general al Partidului Comunist (1953–1964) a început o politică de de-stalinizare, reducând teroarea politică, luând măsuri de creștere economică și deschizând competiția pentru cucerirea spațiului, prin lansarea, de către sovietici a satelitului Sputnik, în 1957. Evenimentul a condus la crearea NASA, în 1958. În noiembrie 1957, Sputnik 2 a purtat primul animal în spațiu, câinele Laika.

În octombrie 1962, a fost o situație aproape să producă un război nuclear între Uniunea Sovietică, care instalase rachete în Cuba, și Statele Unite, conduse de președintele John Fitzgerald Kennedy, care a ordonat o blocadă navală pentru a stopa astfel de acțiuni viitoare. Finalmente, sovieticii au retras rachetele nucleare, iar Statele Unite s-a angajat să nu invadeze Cuba și să-și ia înapoi rachetele nucleare din Turcia. S-a semnat, în 1963, Limited Nuclear Test Ban Treaty sau Treaty Banning Nuclear Weapon Tests in the Atmosphere, in Outer Space and Under Water, care interzice toate detonările experimentale de arme nucleare, mai puțin cele de sub pământ.

Fiindcă războiul atomic era pe cale să izbucnească din cauza comunicațiilor greoaie dintre șefii celor două superputeri, s-a înființat Legătura Directă de Comunicații (linia fierbinte), în 1963, printr-o înțelegere, la Geneva. Legătura era realizată prin teleimprimatoare, nu telefoane roșii, așa cum circulă legenda.

Kennedy a fost asasinat în noiembrie 1963.

Hrușcirov a fost înlăturat de colegii lui, rivali care au câștigat putere, dar nu a fost eliminat fizic, așa cum era de așteptat, conform unor vechi procedee. Cel preferat în locul lui, Leonid Brejnev, a introdus, după invazia Cehoslovaciei, în 1968, doctrina conform căreia Uniunea Sovietică va interveni ca să sprijine regimurile socialiste, pusă în aplicare, în 1979, în Afganistan.

Uniunea Sovietică s-a opus din răspuneri CENTO, văzând în această alianță o acțiune agresivă de izolare a ei și o încercare de a extinde influența Statelor Unite și a Regatului Unit la granița ei de sud. Această percepție amenințare a stimulat creșterea măsurilor de propagandă, a presiunilor diplomatice și a încercărilor de a slăbi alianța prin influențarea unor membri.

Sovieticii au acordat atenție sporită Iranului unde se temeau că pot fi înființate baze militare străine pentru lansarea rachetelor împotriva lor. În Irak, au felicitat noul regim, care s-a retras din pact, iar, în Pakistan, prin influența lor, au determinat conducerea să iasă din alianță.

În general, sovieticii au prezentat lumii un CENTO folosit pe post de unaltă imperialistă, iar membrii au fost presați să rupă legăturile cu Statele Unite.

2 Egipt

Încă din 1952, sistemul multi-partid fusese desființat, iar liderii se bazau pe mișcări centralizate ce formau organizații ale maselor (Uniunea Națională, Uniunea Arabă Socialistă, de exemplu). După 1954, Nasser a lovit și slăbit celelalte organizații rivale, îndeosebi Frăția Musulmană, a început politica de naționalizare și a solicitat sovieticilor ajutor financiar și militar. Egiptul a condus arabii în Războiul de Șase Zile, dar a pierdut în fața Israelului. Uniunea Sovietică a reînarmat Egiptul.

Regimul lui Nasser s-a bazat pe cenzură, supraveghere strictă, represiunea opoziției și alegeri controlate care conduceau la rezultate obținute aproape cu unanimitate. Deși autoritar, Nasser s-a bucurat de sprijinul poporului, prezentând măsurile luate ca fiind esențiale pentru unitate în lupta cu imperialismul.

Egiptul, sub Nasser, a fost un acerb opozant al CENTO (inițial Pactul de la Bagdad), văzând în el un factor de divizare a lumii arabe și de eliminare a conducerii Egiptului în regiune. Egiptul a acuzat Irakul de trădare, acesta fiind aliat cu britanicii care atacaseră Egiptul, după naționalizarea Canalului Suez.

Fiindcă CENTO a fost gândit ca o alianță anti-sovietică, Egiptul și Siria s-au postat de partea uniunii, echilibrând balanța. Ca urmare, CENTO nu a reușit să atragă în alianță mai multe state arabe naționaliste, limitându-și astfel eficacitatea.

Anwar Sadat, cel care i-a urmat lui Nasser, a lansat, în 1973, un atac surpriză împotriva Israelului, care s-a terminat cu un fel de remiză, dar a fost privit ca o victorie politică. S-a renunțat, deși se semnase cu Uniunea Sovietică un tratat de cooperare, în 1971, la stilul sovietic de regim socialism și s-a trecut la economia de piață și o orientare pro-vest. Cu Israel s-a semnat, cu implicarea americanilor, un tratat de pace în 1979, Egiptul primind înapoi peninsula Sinai. Acest eveniment a creat mare deranj în rândul altor națiuni arabe. Relațiile cu sovieticii s-au prăbușit când, în anii 1980, egiptenii i-au susținut pe mujahedini în lupta lor contra invaziei sovieticilor în Afganistan.

3 Siria

În aprilie 1946, Siria a căpătat independența, iar trupele franceze s-au retras, Uniunea Sovietică fiind una dintre primele țări care au recunoscut-o și cu care s-au stabilit relații diplomatice. Siria a refuzat să intre în alianțe conduse de occidentali și, în 1955, a cerut ajutor Moscovei, care, din 1956, a devenit un partener vital, furnizându-i echipament militar și instruire.

După primul război arabo-israelian (1948), perioada 1949 – 1961 a fost tumultuoasă, fiind caracterizată de lovituri de stat. Aici intră și uniunea realizată cu Egiptul (1958–1961).

În 1963, Partidul Baas reușește o lovitură de stat care apropie și mai mult statul de blocul estic, dar și de un regim autoritar, socialist. Siria va deveni un bun aliat al Uniunii Sovietice în regiune.

1964 aduce în Hama, un oraș din nord, o violentă răscoală a Frăției Musulmane (alături de Avangarda de Luptă, doreau o republică islamică) împotriva baasiștilor, care abia luaseră puterea. Înfrângerea revoltei nu a pus capăt conflictului; în același loc au mai fost, în 1981 și 1982, măceluri făcute de armată contra musulmanilor rebeli, cu numărul de victime crescând de la un incident la altul (100, 300, 1000). Evenimentele se încadrează în Răscoala Islamistă din Siria, care a constat într-o serie de proteste, asasinat, revolte armate și atentate cu bombe.

În 1967, Siria luptă din nou contra Israelului și pierde Înălțimile Golan, lucru care determină ca facțiuni extremiste din Partidul Baas să se întărească și să deturneze orientarea acestuia.

În 1970, o altă lovitură de stat și Hafez al-Assad ia conducerea statului (va urma o lungă perioadă în care familia acestuia a condus țara), răsturnându-l pe generalul Salah Jadid, un radical marxist care conducea prin represiuni brutale, și lansează programul Mișcarea Corectivă, ce urmărea, în primul deceniu, o relaxare economică și politică, dar și o militarizare puternică și trecerea semnificativă a puterii la președinte. Interesant, Salah Jadid ajunsese la putere în 1966, în urma unei lovituri de stat, la care colaborase și Hafez al-Assad.

Hafez al-Assad permite Uniunii Sovietice să stabilească o bază militară navală permanentă în Tartus, asigurând prezența uniunii în Mediterana, iar, în 1980, semnează cu sovieticii un tratat de cooperare militară.

În 2011, forțe revoluționare exprimând nemulțumirea poporului față de regimul lui Bashar al-Assad (fiul lui Hafez, care condusese până în 2000) au început un război civil, complex, cu multe forțe participante, ce a durat 14 ani. Turcia, Iran, Rusia și Statele Unite s-au implicat în mod direct în conflict, furnizând sprijin unor facțiuni oponente.

Kurzii

Kurzii trăiesc pe teritoriul Turciei, Siriei, Irakului și Iranului și sunt unul dintre cele mai mari grupuri etnice fără un stat suveran, care să fie durabil și recunoscut internațional. De-a lungul istoriei, ei au avut principate locale, iar, în secolul XX, republici cu viață scurtă. Vorbim despre Republica Ararat (1927–1931) proclamată pe teritoriul Turciei și Republica Mahabad (1946), susținută de sovietici, pe teritoriul Iranului. În prezent, în Irak dețin autonomie, întărită după dărâmarea regimului lui Saddam Hussein. În Siria este o situație de autonomie *de facto*.

Kurzii sunt fragmentați din punct de vedere geografic, incompatibilă. Organizația internă și nu pot primi ajutor de la țările din zonă, fiindcă independența Kurzilor ar afecta integritatea statelor unde aceștia trăiesc.

Relația dintre kurzi și CENTO a fost potrivnică, incompatibilă. Organizația, incluzând Turcia și Iran, vedea în kurzi o amenințare la securitatea lor și la preocuparea lor de a stopa extinderea influenței sovietice. Chiar și în anii 1970, când, ca excepție, iranienii i-au ajutat pe kurzi, acest fapt s-a produs numai pentru a submina Irakul care devenise pro-sovietic. Sprijinul kurzilor nu a urmărit o victorie a acestora, ci numai slăbirea forțelor irakiene. Regula generală a fost că statele CENTO au căutat să suprime sau, cel puțin, să domolească naționalismul kurd, pentru a menține stabilitatea Iranului și Turciei.

1 Turcia. În 1920, după primul război mondial și înfrângerea Imperiului Otoman, prin Tratatul de la Sevres, s-a creat o speranță de suveranitate pentru kurzi, dar acesta nu a fost ratificat. Trei ani mai târziu, Tratatul de la Lausanne l-a înlocuit pe cel menționat anterior și nu a mai prevăzut nimic despre un stat kurd.

În perioada 1919 – 1922 (ultima parte a căderii Imperiului Otoman), o invazie a grecilor (forțe de menținere a păcii trimise de aliați, pentru implementarea celor stabilite la Sèvres) pe teritoriul turc a generat un război (pentru turci a fost război de independență) între cele două națiuni. Kurzii au fost loiali imperiului și au luptat alături de turci. Finalmente, grecii s-au retras, iar noi nu comentăm acum acele evenimente. Cert este că, după acest război, regimul noii republici a început o politică de *turcificare* a kurzilor.

Cuvintele *kurzi* și *Kurdistan* au fost eliminate din literatura statului. Kurzii au devenit *turcii munteni*. Încălcarea regulilor abia menționate se pedepsea sever.

În 1925, s-a produs o răscoală a kurzilor conduși de Sheikh Said. Răscoala i-a pus pe kurzi într-un conflict ireconciliabil cu turcii, mulți dintre primii fiind deportați din estul Anadoliei spre vest și înlocuiți cu turci *coloniști*.

Între 1927 și 1930, kurzi au mai avut o răzvrătire militară, pentru independență și împotriva asimilării forțate, care a condus la instaurarea Republicii Ararat. Comanda militară a revoltei a aparținut general Țhsan Nuri Pasha, iar administrarea civilă lui Ibrahim Heskî.

În cursul unor operații (1937 – 1938) împotriva rebelilor kurzi, armata turcă a comis masacrul de la Dersim. Mii de oameni au murit și mulți alții au fost strămutați din cauza conflictului. Crimele au catalogate, în funcție de poziția analiștilor, de la act legitim militar la genocid sau etnocid. Recep Tayyip Erdogan, actualul președinte (primăvara 2026), le-a numit, pe vremea când era prim ministru (2011), masacrul și a cerut scuze. A estimat numărul victimelor la 1300, în vreme ce kurzii vorbesc despre câteva zeci de mii.

În 1978, Abdullah Öcalan, aflat în Siria, a fondat Partidul Muncitorilor din Kurdistan (PKK – inițial o mișcare marxist-leninistă, care a fost ulterior declarată teroristă de către Turcia, Statele Unite, Uniunea Europeană etc, care susținea independența unui stat kurd, pe teritoriul Turciei, iar, șase ani mai târziu, a început lupta, în special prin gherilă, tactici teroriste, inclusiv atentate sinucigașe cu bombe și alte dispozitive explozive improvizate. Din anii 1990, PKK luptă pentru autonomie.

Din 1984, au murit zeci de mii de oameni, iar sute de mii au trebuit să trăiască în alte locuri. În urma unei operațiuni a serviciilor secrete turce, Öcalan a fost făcut prizonier, în 1999, în Kenya.

În perioada 2016 – 2024, turcii au întreprins multiple operații militare în nordul Siriei și al Irakului, urmărind militanți PKK care ar fi putut să formeze un front comun la graniță.

Din închisoare, în 2025, Öcalan a îndemnat la dezarmare și dizolvare. Luptele continuă între armata turcă și rămășițele ale PKK. Öcalan, chiar dacă a rămas întemnițat, a pus, totuși, bazele unei ideologii privind unirea și libertatea.

2 Irak. În secolul XX, kurzii au trebuit să facă față la persecuții intense, din partea guvernului irakian, de la care cereau autonomie și o împărțire justă a bugetului.

În 1931, a avut loc revolta condusă de Ahmed Barzani. Au învins trupele irakiene, iar Barzani a fugit în Turcia unde a fost capturat, ținut în detenție și, după o amnistie, trimis în exil în sudul Irakului. Între 1943 și 1945, în timpul războiului al doilea mondial, a izbucnit o nouă revoltă kurdă condusă de Mustafa Barzani, la care s-a alăturat fratele mai mare, Ahmed.

După o perioadă petrecută în Uniunea Sovietică, Mustafa Barzani continuă să-i conducă pe kurzi în lupta pentru independență, în perioada 1961 – 1975, câteodată cu ajutor financiar sovietic sau chiar cu sprijinul artileriei iraniene. Ajutorul acordat kurzilor în anii 1970 de către iranieni a fost o decizie tactică în care s-au implicat și Israel și Statele Unite, care doreau să slăbească guvernul irakian, după retragerea țării din Pactul de la Bagdad Pact, în 1958.

În 1983, din ordinul președintelui Saddam Hussein, 8 000 de bărbați și băieți, chiar de 13 ani, din tribul Barzani, au fost uciși de baasiștii irakieni.

În martie 1988, regimul lui Saddam Hussein a lansat, omorând peste 4000 de oameni, împotriva populației kurde din orașul Halabja un atac chimic (iperită și sarin), pentru că îi suspecta că au sprijinit Iranul cu care erau în război din 1980. Războiul avea drept cauze dispute teritoriale, ambițiile lui Saddam Hussein de a domina regiunea și teama de a exporta revoluția islamică iraniană din 1979.

Tot în 1988, pe o perioadă mai lungă, a avut loc campania Anfal (o denumire religioasă islamică), o operațiune militară care să combată insurgența, în fapt un genocid sau o epurare etnică, condusă de partidul Baas, soldată cu multe zeci de mii de morți kurzi, dar și de alte etnii minoritare, în ideea de a arabiza regiunea.

În 1991, a avut loc o răscoală la care au participat și kurzii și care a fost suprimate (au fost zeci de mii de victime); coaliția președintelui George H.W. Bush nu a intervenit. Același an înregistrează și un masacrul cu câteva mii de morți în rândul turkmenilor, la Altun Kupri, dar și la Tuz Khurmatu. În toamna aceluiași an, câteva zeci de soldați irakieni neînarmați au fost omorâți de kurzi, la Sulaymaniyah.

Kurzii au avut guvernul lor din 1991 [după războiul din Golf, dus de o coaliție (peste 40 de state) autorizată de Națiunile Unite și condusă de americani (președinte George H.W. Bush)], dar acest lucru a fost legal recunoscut după căderea regimului lui Saddam Hussein, în 2003 [în perioada 2003 – 2011 a avut loc invazia și ocupația coaliției de voință (peste 10 state), conduse de americani (președinte George W. Bush)]. *Coaliția de voință* este o expresie retorică ce desemnează o alianță temporară, internațională, creată cu scopul de a atinge un obiectiv anume, militar și/sau politic (a fost făcută cunoscută în anii 1970, de profesorul Lincoln P. Bloomfield)

Din 2005, kurzii au și parlament propriu și forțe de securitate (*Peshmerga – Acei care înfruntă moartea*). În 2017, au organizat un referendum pe tema independenței, care a trecut, dar nu s-a împlinit din cauza opoziției de la Bagdad, dar și a vecinilor. (Va urma)

Bookmosfera. Respiri carte. Participarea Editurii Fundației „România de Măine” la „Bookfest”.

• **Miercuri, 3 iunie 2026**

• **Joi, 4 iunie 2026**

• **Vineri, 5 iunie 2026**

• **Sâmbătă, 6 iunie 2026**

• **Duminică, 7 iunie 2026**

Foto: Andrada ION